

Чотири найчастіші запитання зі спільнот Радника: реєстрація зобов'язань на 2023 рік; закупівлі відокремленими підрозділами та підприємствами критичної інфраструктури

Ми продовжуємо надавати відповіді на запитання, які найчастіше виникають у спільнотах Радника в сфері публічних закупівель, а саме у [Viber](#), [Telegram](#) та [Facebook](#). Цього разу відповідаємо щодо реєстрації в Казначействі договорів, укладених з Нафтогазом, закупівель відокремленим структурним підрозділом, реєстрації бюджетних зобов'язань за прямими договорами на 2023 рік, закупівель підприємствами критичної інфраструктури.

Питання № 1. Як і коли зареєструвати в Казначействі прямий договір, укладений з ТОВ «ГК „Нафтогаз Трейдинг“» на період із 01 січня до 31 березня 2023 року відповідно до підпункту 6 пункту 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабміну від 12.10.2022 № 1178?

Відповідь: Про [основні етапи закупівлі природного газу на січень — березень 2023 року та поради для вдалого завершення закупівлі](#) ми вже писали у відповідному матеріалі — обов'язково ознайомтесь! Для багатьох замовників невирішеним залишилося саме питання реєстрації укладених із ТОВ «ГК „Нафтогаз Трейдинг“» (далі — Нафтогаз) прямих договорів, які укладаються без використання електронної системи.

В останній тиждень листопада від Нафтогазу надійшла інформація щодо їх планів підписувати із бюджетниками додаткові угоди (зразок [додаткової угоди № 1 до Договору постачання природного газу](#), укладеного з Нафтогазом). Звертаємо вашу увагу, що, за інформацією від кураторів Нафтогазу, такі додаткові угоди будуть підписуватися лише за визначеною формою у січні 2023 року після затвердження відповідного кошторису замовнику. Додатковий алгоритм підписання таких додаткових угод від Нафтогазу очікується пізніше.

Відповідно до наказу Міністерства фінансів України [від 02.03.2012 № 309](#) «Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської

служби України» (далі — наказ МФУ № 309) протягом 7 робочих днів після підписання такої угоди до органу Казначейства подається:

договір;

додаткова угода;

реєстр бюджетних зобов'язань розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів, в останній колонці якого зазначаються номер і дата цієї додаткової угоди.

Питання № 2. Відокремлений структурний підрозділ із самостійним фінансуванням може зараз проводити закупівлі без врахування загальних обсягів?

Відповідь. Перш за все нагадаємо, що у 2020 році Мінекономіки оприлюднило лист «Щодо делегування здійснення закупівель» [№ 3304-04/56256-06 від 15.09.2020](#), у якому окремо приділено увагу питанню щодо планування закупівель замовником, який має відокремлені структурні підрозділи (філії), та наведено приклади планування закупівель такими замовниками.

Але після 19 жовтня, у зв'язку з набуттям чинності Особливостями здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затвердженими постановою Кабміну [від 12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості), відповідно до абзацу другого пункту 15 за рішенням замовника **його відокремлений підрозділ може здійснювати закупівлю самостійно для задоволення потреб такого підрозділу**. У такому випадку предмет закупівлі визначається замовником окремо для відокремленого підрозділу. Інформація про потребу в закупівлі, що повинна бути здійснена відокремленим підрозділом, вноситься до річного плану замовника.

Отже, відокремлений структурний підрозділ визначає процедуру закупівлі з огляду на вартісні межі, визначені Особливостями, враховуючи, що предмет закупівлі визначається для конкретного відокремленого структурного підрозділу без урахування загальних обсягів. При цьому для проведення таких закупівель обов'язково має бути відповідне рішення замовника.

Більше про передумови здійснення закупівель читайте в статті [«Сім практичних питань про планування закупівель за Особливостями»](#).

Питання № 3. Якщо відкриті торги не відбудуться і укладемо прямий

договір (закупівля на 2023 рік) або укладемо прями́й договір із монополістом, то в який термін і на підставі чого зареєструє ці договори Казначейство?

Відповідь. Нагадаємо, що закупівлі на потреби 2023 року проводяться відповідно до річного плану 2023 року. Крім того, термін дії таких договорів — з 01.01.2023. Тож, цього, 2022-го, року підстав реєструвати бюджетні зобов'язання в органах Казначейства за такими договорами немає.

Реєстрація бюджетних зобов'язань може бути лише за наявності відповідних кошторисних призначень замовника. Враховуючи вищевикладене, можемо порадити у проєктах договорів передбачити відповідні положення.

Приклад 1

«4.3. Зобов'язання за цим Договором виникають у межах кошторисних призначень на 2023 рік.»

Приклад 2

«1.3. Відповідно до частини 1 статті 23 БКУ зобов'язання Споживача виникають та здійснюються за наявності відповідного бюджетного призначення на 2023 рік».

Приклад 3

«3.1. Сума цього Договору становить 30 000,00 грн з ПДВ (тридцять тисяч гривень 00 коп.), з яких за рахунок державного бюджету — 20 000,00 грн та за рахунок власних коштів (коштів, отриманих від господарської діяльності підприємства) — 10 000,00 грн. При цьому зобов'язання виникають з моменту затвердження кошторису на 2023 рік».

Ще більше прикладів умов договору про закупівлю, зокрема на 2023 рік, з урахуванням вимог Особливостей, ви знайдете в статті [«Термін дії договору та виконання зобов'язань після 19.10.2022»](#).

У такому випадку **реєстрацію зобов'язань потрібно провести одразу після взяття на облік органом Казначейства кошторису** (плану використання бюджетних коштів)

замовника.

Якщо це типові договори з монополістами, то можна укласти додаткову угоду в січні 2023 року, де визначити, що бюджетні зобов'язання за договором на 2023 рік становлять певну суму — ту, яку виділять із бюджету. Відповідно, бюджетні зобов'язання реєструються протягом 7 робочих днів з моменту підписання такої додаткової угоди. У реєстрі в останню колонку проставляється дата і номер такої угоди (див. [Таблицю. Орієнтовний перелік типових договорів, які використовують у сфері публічних закупівель](#)).

Зауважимо, що після набуття чинності Особливостями маємо сподівання на внесення відповідних змін до наказу МФУ № 309 або до постанови Кабміну від 09.06.2021 № 590, яка на сьогодні визначає, що реєстрація бюджетних зобов'язань, бюджетних фінансових зобов'язань та проведення платежів здійснюються в установленому законодавством порядку. Як тільки відповідні зміни будуть внесені, ми одразу повідомимо на порталі Радника.

Питання № 4. Замовник — об'єкт критичної інфраструктури. Чи маємо право проводити всі закупівлі шляхом укладення прямих договорів?

Відповідь. Відповідно до підпункту 12 пункту 13 Особливостей, закупівлі товарів, робіт і послуг для забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури, вартість яких становить або перевищує встановлені Особливостями пороги, можуть здійснюватися без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу для закупівлі товару.

Водночас **важливим є саме підтвердження віднесення замовника до об'єктів критичної інфраструктури**. Вважаємо, що лише за наявності документального підтвердження включення замовника до відповідного переліку об'єктів критичної інфраструктури можливе застосування положень підпункту 12 пункту 13 Особливостей.

Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури» [від 09.10.2020 № 1109](#) передбачено, що уповноважені органи державної влади, відповідальні за сектор (підсектор) критичної інфраструктури, складають зведені переліки всіх об'єктів критичної інфраструктури своїх секторів (підсекторів) критичної інфраструктури та надають їх уповноваженому органу з питань захисту критичної інфраструктури для формування національного переліку об'єктів критичної інфраструктури. Тож, [зادля документального підтвердження](#) віднесення замовника до об'єктів критичної інфраструктури можна звернутися до відповідного секторального органу, такого як Міненерго, МОЗ, Мінрегіон тощо.

При цьому 21.10.2022 на офіційному сайті Кабміну [повідомлено](#), що Верховна Рада ухвалила в цілому проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо формування та реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури». Він визначає, що **функції уповноваженого органу з питань захисту критичної інфраструктури України виконуватиме Держспецзв'язку**.

Також зауважено, що від 2020 року на Держспецзв'язку була покладена функція

формування переліку та реєстру об'єктів критичної інформаційної інфраструктури. Створення реєстру об'єктів критичної інформаційної інфраструктури — необхідна умова для аналізу рівня захисту таких об'єктів та проведення роботи з його посилення там, де він може бути недостатнім. Після ухвалених законодавчих змін Служба забезпечить створення повного ланцюжка захисту: формування реєстру об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, наповнення реєстру об'єктів критичної інформаційної інфраструктури та подальшу щоденну роботу з посилення стійкості таких об'єктів і держави загалом.

Тому замовник, зокрема, може розглянути рішення про направлення звернення до Держспецзв'язку. Успіхів у здійсненні закупівель! Переходьте за [посиланням](#), щоб завжди бути з Радником на зв'язку, або скануйте QR-код за допомогою свого смартфона:

